

EL SALTAMARTÍ,

periodic de... tot lo que se li presente per davant.

CASI GRATIS

ALS SUSCRITORS

A L' OPINIÓ.

Saltaré sinse fer mal;
pa divertir no mes ixé;
suscrisiois no n' admilixé
pa dins de la capital.

PAGANT

QUE NO BUS

SIGUEN

Encara qu'es chicotet
un saltamartí, parlar
se proposa net y clar
com si fora un clar-y-net

PERSONAL DE LA REDACSIÓ.

Director, EL SALTAMARTÍ — Redactors; el de la vineta, qu' es l' amo del Director.

Repartidors, els 'segos. — Editor responsable, les costelles.

EL BALL.

Sobre tot escri bint en castellá!

No se tapen vostres el nas.

Vaig á parlar d'el ball en b, y no
d'el vall en v.

Pero ants tinc que parlar d'atra

cosa.

¡Qué cómodo es el estil d'escriure
prodigant el punto y aparte!

¡Es una delisia asó d'els períodos
curtets!

Un home tan eminent com estravagant, pero un gran home, Alphonse Karr, feu sélebre en Fransia, aquell estil.

El Pare Cobos, eixa esponcha empapá de talent, que despedix chorros de gracia, sempre que vosté l'apreta, l'introdui en España.

En Valensia, s'ha encarregat de ferlo sélebre, *El Relamido*.

Es el estil més apropiat pera fer riure.

Per aixó ha resolt adoptarlo el *Saltamartí*.

El idioma castellá se presta admirablement á l'harmonía, y poden fer-se en ell períodos rotunds, entonats, hermosos, plens de música en una paraula.

Pero es menester conéixerlo á fondo pera coneguirlo.

No coneixentlo perfectament, es fàcil donarlos també música als períodos.

Pero será música selestial.

En valensiá hiá es atra cosa.

Atra ventacha te també aquell sistema.

La de introduir una gran innovació caligráfica.

Al pas que duhem, pronte si Deu vol, en conte d'escriure d'esquerra á dreta, posant com se fa hui una lletra al costat de l'atra, en sentit horisontal, escriurem en sentit perpendicular posant unes paraules baix de les atres.

De modo qu'el reglons pareixerán fors d'allís.

Entonses pera que no se caiguen, será presis pencharlos d'els clahuets que nesesariament tindrem que clavar, en los bordes superiors de les cuartilles.

Y refinant la estravagansia, aplegarem al estrem de posar unes baix de les atres, no ya les paraules, sino les lletres.

Eixemple:

T
O
N

T
O

Es dir, tindrem qu'escriure *acròstics* cosntantment.

Ham escrit sine lletres cuansevols, pera posar un eixemple.

¿Dirán algo?

Avecham. Posemles horisontalment.

T. O. N. T. O.

Pos dihuen *tonto*.

No es esta la calificació d'el sistema de qu'estem parlant. No siguen vostés mal pensats.

¿Ni com habiem de calificar de tonto, al mòdo de vestir els penaments, adoptat per Alphonse Karr y el Pare Cobos?

Admirem al redactor de les *Guepes*, y respetem á les primeres eminensies literaries d'Espana.

Ademes, *El Relamido* es amic nostre.

Y sobre tot, Chesu-Christ ha dit: «*Amaos los unos á los otros.*»

Esta máxima, la practiquen els escriptors, prenint pera practicarla, algo de la naturaleza d'els gats.

Estos animallets domèstics, empleen el *mos* com una manifestació d'el amor.

Els escriptors els imiten.

De manera, que pera manifestarse el seu *carino*, pasen la machor part d'el dia *mosegantse* els uns als atres.

Luego el *Saltamartí* ha dit una mentira al assegurar qu'era amic d' *El Relamido*.

Perque si fora amic el *mosegarla*.

Y lo que fa en conte de *mosegarlo*, es pasarli la ma per lo llom.

¿Qué fa un gat, cuant li pasen la ma per lo llom? *Se llepa.*

¿Y cuant li la tornen á pasar? *Se rellepa?*

Llepar, en valensiá, es lo mateix que *lamer* en castellá.

Luego *Re-lamido*, voldrá dir *Re-llepat*.

Ara comprenem la filosofia d'el títul adoptat per *El Relamido*.

Es que les nostres *carisies*, l'han fet *lleparse* dos ó mas vegaes.

Com el *Saltamartí* es per instint y naturala carinos, (parle d'el periódic) seguirá acarisiat al *Relamido*. Y si este seguix llepantse á cada carisia, d'así un mes podrá titulárse, sinse mentir, el *re-contrá-Relamido*, porque yo els asegure á vostés, que no me quedaré curt en cuant á ferli carisies.

Despues de tot, el *Relamido* es un periódic de *música*.

Per esta rahó l'ha pres yo pera *preludio* d'este article.

Aso es natural.

Un article de *ball*, nesesita exordi ó *preludio* de *música*.

El Relamido es *grasiós* per naturala.

La *grasia*, es nn *dó* d'el *Sel*.

Luego *El Relamido* es un *dó natural*. Un *dó natural* es fásil d'emidir.

Un *dó* de *pit*, ya seria atra cosa.

Pero basta de *música*.

Posemse en *cuarta* y á una.

El *ball*.....

Els articuls llars cansen mes que la *galop*.

Deixarem el *ball* pera el *Saltamartí* número 18.

Volguera acabar este article de un manera *agudament* *grasiosa*.

Avore si dic un chiste:

El Relamido es un periódico *jocoso*.

EL SAL

TA

MAR

T

I.

PANTEON.

En este niu sepulcral
descansa en un ataúl,
una tal Doña Virtut
que mori en *pecat mortal*.

Resali dos Metanies.

Al que así dorm, el matá,
sobre ser molt bon cristiá,
el amor á les chodies.

Qui dorm, baix este Metrero,
en les mans y cames chiutes,
se mori de fer preguntes.

—¿Que seria?— ¡Tartanero!!!

¡Lo que va desde hoy á ayer!
Descansa baix d'estes ralles
un fabricant de mortalles,

¡A la justicia prender!!!

Una tumba han concluido,
cara al sol: no es para ti.

Está el *re-sol-que-fa-si*
esperant al *re-la-mi-do*.

El *vis-vis* á este infelis
l'obliga á fer un ecés,
el coll se talla; *ves, ves*
chua si vols al *vis vis*.

RASCAETES.

BON PENSAMETT.—*El Casino*, no solemnisà com s'ha supost, les millores introduïdes en el seu local, per mig d'un gran dinar, engullit el dumenche últim.

Hagué dinar y bó efectivament, y se menudecharán si Deu vol, no per aquell motiu, sino perque la selosa y entesa *Chunta directiva*, ha resolt en materia de dinars, lo sigüent:

Durant cada semana, s'obrirá una llista en el *Casino*, en la cual posará el seu nom, el sosio que s'encontre en apetit.

El disapte se sumará la llista, y se demanarán á la fonda, del Sit pera el dumenche, tants cuberts com sosios aixquen firmat.

La fonda d'el Sit enviará la bucòlica al *Casino*, y els sosios recrearán durant un parell d'hores y en pleno *confortable*, els quatre primers sentits corporals.

Después de dinar recrearán el quint. Es dir, tocarán l'argent per última volta, pegantli un apretó de mà, com aquell que diu: *Qué V. lo pase bien y hasta la vista*, y negoci concluit.

La cosa no pot ser mes sensilla.

El pensament es bó, y ha tengut, com no podia manco de sosuir, un gran exit.

Be per la Chunta.

El dinar d'el dumenche pasat estigue perfectament servit.

El cuiner de la dita fonda, mereix una creu de honor.

Nota. Quant el *Saltamartí* men-

cha en ella, paga ants d'acabarse el postres.

S'avisa als mals pensats.

PEDRA PREIOSA.—*El Rubí* s'ha cremat de qu'el calificarem de *carabina d'Ambrosio*, en el número 15 d'*El Saltamartí*.

Cria cuervos y te sacarán los ojos.

El sentiment de companerisme que nos obliga á nomenar al *Rubí*, nos obliga ara á donarli esta explicació.

Nosotros creguerem ferli un favor al nomenarlo, y no s'ham equivocat.

Hui tota Valensia y una gran part de la provinsia, sap que hiá un periódic que se titula *El Rubí*.

Pero es, perque una gran part de la provinsia y Valensia tota, tenen la bondad de llechir el *Saltamartí*.

¡Y encara se crema el ingrato aquell!

¡Fasa vosté favors despues d'aso!

YA SE YO QU'EU REMEDIARÁ.—Dos paraules señor Alcalde.

Pa vestir á uns no es menester despullar á atres.

Pa qu'una cosa estigabé, nò es presis qu'atra estiga mal.

Perque s'estiguen empedrant alguns carrers á tota presa, no es necessari qu'els que no tenen pedres, ni esperansa de tindreles per ara, estiguen en un estat tan deplorable com el que hui tenen.

Cregam vosté; hiá carrers, en mes clòts qu'un *ratat*.

Esperem qu'els mane vosté arreglar la cara, perque están molt llechós.

POST-DATA.—Ya sabem que s'ocupa vosté activament en buscarli faena á la picola.

Ben fet y conte en los aplausos de Valencia. Fora bultos, fora.

¿Y EN EL ESTIU QUE?—¿Perqué reguen tant alguns ciudadanos, els adoquins?

¿Qu'escamal? Miren qu'els arri maré una rascaceta.

PREGUNTA SOLTA.

1860.—¿Perqué s'ha donat al empedrat d'alguns carrers tanta rascaceta? Pa trencar dins de poc pareixerá tanta cames. Pos en Valencia convéscita.

Y el trenc, un hospital d'en vallets.

¿Qué gracia!

En lo carrer de l'abadia de Sen Martí, un home nano pareix chagant; si se coloca en el sentro, y un Golihat pareix Tom-Pouce si se coloca chun á les aseres.

Home, per l'amor de Deu, que nostre siñor no ha dit: "Perniquebraos los unos á los otros."

TAMBE EU FARÁ.—Les verdaderes flors d'el Plantío, es dir, les polletes que pasechen per l'Alameda, li han encarregat al Saltamartí dirli al siñor A'lcalde, que la pols incomòda ya masa en aquell paseig.

El Alcalde.—Riéguense desde hoy l'Alameda todos los dias.

El Saltamartí.—Muchas gracias.—Estan vostes servidos y ménen.

NOVA INDUSTRIA.—Fá poc temps, li esgarrá la capa á un ciudadano, un gos d'una casa gran d'esta ciutat.

El ciudadano amostrá la capa á la polisía; esta se ficá per mig, y l'amo d'el gos tingué que comprar una capa nova.

En vista d'este bon resultat, s'han amelat alguns ciudadanos y embolicats en capes roins, están tots els dies ashutnant al gos masegar.

El gos te tant de talent, que se
deixa insultar sinse obrir la boca.

Ha conegut la treta.

Cuant l'achuchen masa...

Con irónica sonri-

desprecia la capa vie-

alza la pata se me-

y prosigue su cami.-

¡Es un gos molt sàbio!

ADVERTENCIA.

L'aposta de mil reals, ha puchat á 2000.
Advertim als contrincats, que si el disapie no
respiren, donarem infaliblement el dumenche
la solusió de la endevinalla consabuda.

PENSAMENTS.

Pegat una puña en lo nás y vorás
lumenetes.

Un farolero.

Al vocal séntalo en comoditat.

Si fa fret, alfombra la sala de chun-
tes, y posa chimenea.

Si calor, ventilala.

Les butaques dehuen pareixer llits.

VENTACHES.—La calor del foc dona
son.

La fresqueta en l'estiu, també.

Les butaques fan dormir.

RESULTAT.—Despues de dormir se
te perea hasta de fer la oposició.

NOTA.—Es convenient sitar á chun-
ta pera 20 minuts despues de dinar.

Tu dina despues.

Un gran home.

Per dines rinens el homens.

Si vols tindre amics, tins dines.

Qui hu enten?

Yo.

Una dona guapa es preferible á
una llecha.

Un boño.

Els ries son iguals á les sebes; si
els llesves una capa sempre els s'en
queda un'atra.

Un cuiner.

El que se chita sense sopar, se des-
perta pensant en lo lloguer de casa.

Un inquitino.

El que vullga figurar dels primers
que se vista de *Banderola*.

Un arreglaor de profesons.

La hermosura y la modestia son
com l'oli y l'aigua, que may poden
fer lliga.

Un escrupulós.

Qui t'engaña, t'enseña á viure

Un chitano.

MON COSI.

Correspondeneia particular del Saltamartí.

Sr. D. R. A. Valencia. . . Guau, Guau.

Doña C. V. Idem Soc un groser; per
que abir no la sa-
ladí á voste. Me
correchiré.

IMPORTANTÍSSIMO.

A la hora d' entrar en máquina el nos-
tre número, no h' aplegat encara el correu
d' el dia primer... de l' añ 1862. ¡Cosos
d' España!

Por todo lo no firmado, J. Latorre.

Editor responsable, Agustín García.

Imprenta de La Ophio, á carrec de D. Adolfo
Fernandez, plaza de Bibó núm. 7, duplicado.

á ú qu'está allí fent denteres,
 quipantla en unes ulleres
 mes grans qu'eixe guitarró,
 y ullaes y mes ullaes
 mentres la comédia pasa,
 t'en portaries á casa
 totes les dents esmusaes!

SENTO.

CHIMO.

¿Y quines fuissions has vist?

El Alcalde del Ronquillo,

y una Virquen de Morillo.....

poro en sstes no m'ha rist.

Un año en quinse menutos.....

la Muquer de D. Liborio,.....

y el Señor D. Cuán Tenorio,

qu'es un mató dels mes brutos.....

El Relámpago, ú el Rayo.....

ú, yo no sé com u'ascriuen

y una pesa que li diuen,

De Femater á Lacayo.

Comédia de llauradors.

Yo estaba que me punchaben.

¡Si vereu cóm se burlaben

de nosatros els siñors!

Se rien á carcallaes

d'un femater en evità.

¡Si sabera qui l'ascriu

li arrimaba dos puñacs.

Poro em vach alegrar més

de lo que me varen dir,

este tal vá traduir

una pesa del fransés,

y fon tan insustansial,

que li tocaren el bombo:

hóme, en dirte qu'un bombo

fa allí el paper prinsipal.

Poro deixant este punt,

si el barral hasta así arriba,

arremullant la saliba

tornarém al nostre asunt.

També em deixá esbalait

un ball d'eixos de etiqueta,

que la mehua sinoreta,

va donar en sèrta nit.

Raere d'unes cortines

(Bebe.)

ahon me posá mon nebót,
me vach enterar de tot
lo que fan les lechugines.
Vingueren molt apañaes,
y habia unes chiques roses,
mes téndres y mes sabroses
que les peres confitaes.
Yo haguera pegat mes móso
qu'en un guisao en tabelles.
Ché, poro habia unes belles
amostrant per así uns ósos,
en un coll tan esllenguít
y tan plé de pelleruques,
y en uns flocs y unes pelupues,
que llevaven l'apetit.

No m'agradaren, soc franc.
Els hómens molt fins y alegres,
duyen les casaques negres,
poro el collari tot blanc.
Y anaben, qu'es d'etiqueta,
carregats de perifollos,
al costat d'aquells pimpollos
tota la nit fent l'aleta.
¡Y quins balls mes desinquets!
Y entre elles la qu'es mes fina,
s'agarra el vestit aixina.

(Imitando esta accion de las señoras.)

pa qu'es vechen els pehuets.
Ballen uns balls de Paris
ú d'allá de la chent turca.
Redoma, polca-masurka,
rehuidon y la cotis;
la dansa dels habaneros,
qu'está de móda en lo dia;
y un ball de caballeria,
perque se diu los lansero.
Tua parella dansant
de les mos relechuguixes,
se pará prop tes cortines
ahon estava yo aguaitant,
y dia el de la levita.....

—«¡Tiene ostet sério el semblantel

(Imitando grotescamente este diálogo.)

¡Qué buquét tan elegantel